

Fagfornyelsen og Langedrag leirskole

Leirskole blei i 2019 lovfesta som en del av grunnskoleopplæringa til elevene. Undervisninga på Langedrag leirskole drives av Nore og Uvdal kommune, og vi jobber bevisst for å dekke kompetansemåla i *fagfornyelsen*.

Hovedmål

Hovedmålet på Langedrag leirskole er at alle skal få oppleve læring og mestring i natur og sammen med dyr. Læringen skal skje gjennom utfordrende, praktiske og varierte aktiviteter i fellesskap med andre. Elevene skal bli oppmuntra til å ta fatt på nye utfordringer, og møte de med forventning og nysgjerrighet. Vi har fokus på at læring skal skje gjennom erfaring, altså at elevene får lære gjennom å gjøre.

Leirskoleopphold på Langedrag vil støtte opp om den nye læreplanen sitt verdigrunnlag. Blant anna vil vi sette fokus på kritisk tenkning og etisk bevissthet i aktiviteter med dyr og natur. I tillegg vil respekt for naturen og miljøbevissthet være en rød tråd gjennom leirskoleuka. Oppholdet på Langedrag skal også være med å utvikle engasjement, utforskertrang og skaperglede.

Fagfornyelsen

Vi former undervisninga ut fra kompetansemåla som elevene skal kunne etter 7. trinn. Vi vil gjennom et skoleår variere programmet noe etter årstid, vær og føreforhold. Derfor vil det også være litt variasjon i hvor sentrale de ulike målene er de ulike ukene.

Det å være på leirskole vil gi elevene læring på mange plan, og de vil få mulighet til å nå flere av kompetansemålene i den nye læreplanen. Dette gjelder spesielt i fagene naturfag, kroppsøving, norsk, samfunnsfag, mat og helse, kunst og håndverk og musikk.

Naturfag

Fagets relevans og sentrale verdier

«Naturfag skal bidra til undring, nysgjerrighet, skaperglede, engasjement og nytenkning hos elevene ved at de får arbeide praktisk og utforskende med faget.»

I møte med dyrene og naturen på Langedrag ligger alt godt til rette for å skape undring, skaperglede og engasjement for mangfoldet i naturen.

Kompetansemål	På Langedrag
<i>Gjøre rede for betydningen av biologisk mangfold og gjennomføre tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nærmiljøet</i>	-Revegårdsbesøk og rovdyrvisning med fokus på truede dyrearter og påvirkning i økosystemet.
<i>Foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksempler på betydningen av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning</i>	

<i>Gjøre rede for hvordan det geologiske kretsløpet, platetektonikk og ytre krefter er med på å forme og endre ulike landskap</i>	-Seterdrift og vegetasjonsforandring etter avsluttet drift. -Oppdemning av Tunhovdfjorden. Vannkraft som energikilde og hvordan dette påvirket bosettingen i området. -Prat på fjelltur: hvordan ulike landskaper er formet
<i>Gjøre rede for hvordan organismer kan deles inn i hovedgrupper, og gi eksempler på ulike organismers særtrekk.</i>	-Artsbestemmelse av lav -Vegetasjonssoner -Studere ville dyr og husdyr på nært hold. Sammenligning av naturlige og menneskeskaptede dyr/fugler.
<i>Gi eksempler på hvordan tradisjonell kunnskap har bidratt og bidrar til naturvitenskapelig kunnskap</i>	-Reindrift -Plantefarging -Plantelære -Bruk av lav og einer -Elg som husdyr i Russland
<i>Utforske og beskrive ulike næringsnett og bruke dette til å diskutere samspill i naturen</i>	-Fokus på kjøttetere og planteetere. Hvem spiser hva.

Kroppsøving

Fagets relevans og sentrale verdier

«Kroppsøving skal bidra til å gi elevane høve til å praktisere og reflektere over samspel, medverknad, likestilling og likeverd. I kroppsøving skal elevane løyse utfordringar og oppgåver i eit mangfaldig læringsfellesskap. Faget skal òg utfordre motet deira til å tøyje egne grenser.»

Langedrag leirskole vil være en naturlig arena for elevne til å tøyje grensene sine og oppleve mestring gjennom ulike friluftslivsaktiviteter og i samspill med andre elever.

Kompetansemål	På Langedrag
<i>Utforske og gjennomføre lek og spel saman med andre i ulike bevegelsesaktivitetar</i>	-Klatrepark + tauaktiviteter -Skileik -Voltige (balanseøvelser på hesteryggen) + rideturer
<i>Øve på samansette bevegelsar, åleine og saman med andre</i>	-Kanopadling -Samarbeidsaktiviteter
<i>Praktisere skiteknikker der det ligger til rette for det</i>	-Skiturer i og utenfor preparerte løyper. -Skileik -Diagonalgang, staking, plogging og fiskebein
<i>Bruke kart, digitale verktøy og teikn i naturen til å orientere seg i natur og nærmiljø</i>	-Aktivitetsposter med bruk av kart over gården -Bruke tegn i naturen til å orientere seg i de forskjellige himmelretningene på fjelltur
<i>Vurdere sikkerheit i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre sjølvbergning i vatn</i>	-Godt forberedte fjellturer under alle vær- og føreforhold -Vær- og førevurderinger underveis på turene -Utstyr i sekk, bekledning -Prat om snøskred, skavler og graving i snø (snøprofiler). -Kanopadling, sikkerhet og båtrett. -Bading og sikkerhet i fjellvann -Trygg ferdsel på islagte vann -Ridning og sikkerhet
<i>Gjennomføre overnattingstur og reflektere over egne naturopplevingar</i>	-Leirskoleoppholdet er overnattingstur og elevene lærer selvstendighet og må samarbeide med romkameratene
<i>Bruke nærmiljøet og utforske lokale kulturar for friluftsliv</i>	-Lassokasting -Setertur -Lavplukking

	-Jakt- og fangsttradisjon
<i>Gjere greie for allemannsretten under ferdsel og opphald i naturen</i>	-Fjelltur, prat før/under

Norsk

Fagets relevans og sentrale verdier

«Norsk er et sentralt fag for kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling.»

Muntlig kommunikasjon er en viktig del av leirskoleoppholdet. Ikke minst vil kommunikasjonen som skjer gjennom varierende aktiviteter og utfordrende situasjoner kunne være en viktig del av dannelsen og identitetsutviklinga til elevene.

Kompetansemål	På Langedrag
<i>Lytte til og videreutvikle innspill fra andre og begrunne egne standpunkter i samtaler</i>	-Historiefortellinger -Diskusjon og debatt rundt forvaltning og økologiske spørsmål -Beskjeder gis muntlig
<i>Beskrive, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål</i>	-Føre loggbok under oppholdet
<i>Presentere faglige emner muntlig med og uten digitale ressurser</i>	-Skolepresentasjon

Samfunnsfag

Fagets relevans og sentrale verdier

«Gjennom arbeidet med faget skal elevane forstå korleis geografiske, historiske og notidige forhold legg føresetnader for korleis menneske dekkjer behova sine, og for korleis makt og ressursar blir fordelte.»

Langedrag leirskole ligger i et område med sterke setertradisjoner og interessant lokalhistorie, som legger forholda godt til rette for å formidle om både fortid og nåtid.

Kompetansemål	På Langedrag
<i>Utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levkår og busetjingsmønster</i>	-Seterdrift -Tidligere bosettinger med fangstgraver -Oppbygging av Nore Kraftverk
<i>Utforske hovudtrekk ved historia til samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg og presentere rettar samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg har i dag</i>	-Besøk i reinsdyrgården -Lassokasting

Mat og helse

«Mat og helse skal bidra til å fremje folkehelsa, matgleda og interessa for mangfaldet av matvarer og måltidsskikkar i samfunnet.»

På Langedrag leirskole vil elevene få oppleve glede av god mat. De får selv være med på å lage tradisjonsmat av ulike sorter. I tillegg vil det være et stort fokus på hygge rundt måltidene, og et sunt og godt kosthold.

Kompetansemål	På Langedrag
<i>Lage måltid frå ulike kulturar og fortelje om og utforske korleis sosialt fellesskap og samhandling kan vere med på å styrkje god helse</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Takkesteiking av lefser, flatbrød og melkekaker -Ysting -Elevene er med på pådekking til måltidene -Fokus på hygge rundt måltidene
<i>Vise samanhengar mellom matvaregrupper og næringsstoff som er viktige for god helse</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Langedrag bruker uraffinert sukker, selger ikke sukkerholdig brus -Ellers fokus på sunt kosthold, bla. med havregrøt, fiske- og vegetarmiddag og anna god norsk kost
<i>Utforske og presentere tradisjonelle norske og samiske metodar for å konservere mat på og kunne fortelje om råvarene som blir konserverte</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Melke geiter, bruke melka og vise hvordan man lager hvitost -Forteller videre om laging av brunost -Smake hvitost laget på Langedrag

Kunst og håndverk

«Kunnskap om og erfaring med kunst- og håndverkstradisjoner og immateriell kultur gir grunnlag for å forvalte og videreutvikle kulturarv og ta vare på sine omgivelser.»

På leirskolen kan møte med eldre håndverkstradisjoner være med på å skape nysgjerrighet. Erfaringer med å bruke enkle verktøy som kniv, sag og øks kan også gi stor mestringsfølelse.

Kompetansemål	På Langedrag
<i>Bruke ulike håndverktøy og elektriske verktøy for å bearbeide og sammenføre harde, plastiske og myke materialer på en trygg og miljøbevisst måte</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Spikking i ferskt trevirke: knagger, figurer og grillspyd -Riktig bruk av kniv -Sag og øks i vedarbeid
<i>Bygge og eksperimentere med stabile konstruksjoner</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Eksperimentering med vann, rør og vannmølle

Musikk

Kompetansemål	På Langedrag
<i>Utøve et repertoar av musikk, sang, andre vokale uttrykk og dans fra samtiden og historien</i>	<ul style="list-style-type: none"> -Underholdning om kveldene, mange klasser har sanger og danser de framfører. -Allsang -Disco